

XXVII OLIMPIADA WIEDZY TECHNICZNEJ

Zawody I stopnia (szkolne)

Rok szkolny 2000/2001

ZESTAW TESTÓW

WYJAŚNIENIE

Przed przystąpieniem do udzielania odpowiedzi przeczytaj uważnie poniższy tekst. Zestaw pytań obejmuje 21 zadań z zagadnień techniki. Odpowiedzi należy udzielać na załączonej **karcie odpowiedzi**. Tam, gdzie podane są propozycje odpowiedzi, należy zaznaczyć poprawną, stawiając krzyżyk w kolumnie oznaczonej literą odpowiadającą wybranej odpowiedzi. Z zadań od 16 do 21 należy wybrać trzy dowolne i wpisać odpowiedzi w postaci liczbowej pamiętając o dopisaniu jednostek, tam gdzie to konieczne. Należy stosować te jednostki, których użyto w zadaniu. Pełne rozwiązanie tych zadań należy dołączyć na osobnych kartkach.

Czas rozwiązywania 90 minut.

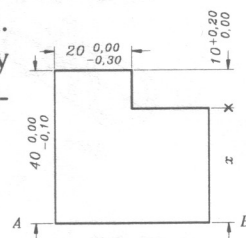
1. W płytce należy wyfrezować uskok o podanych na rysunku wymiarach. Przy obróbce seryjnej ustawia się narzędzie skrawające względem bazy *AB*. Która z przedstawionych poniżej wartości *x* jest obliczona prawidłowo?

a) $29,9 \begin{smallmatrix} 0,00 \\ -0,10 \end{smallmatrix}$,

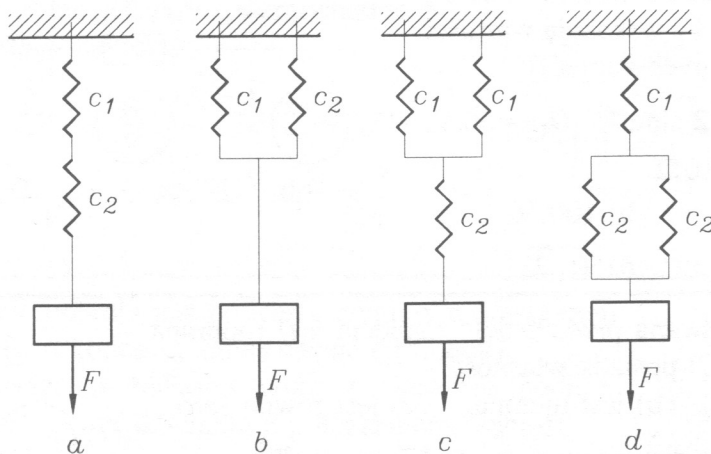
b) $30 \begin{smallmatrix} +0,20 \\ -0,10 \end{smallmatrix}$,

c) $30 \begin{smallmatrix} 0,00 \\ -0,30 \end{smallmatrix}$,

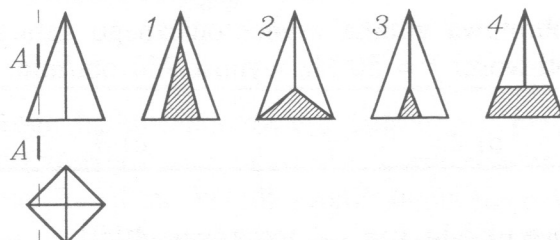
d) $30 \begin{smallmatrix} +0,30 \end{smallmatrix}$.

2. Dla którego połączenia sprężyn o sztywności: $c_1 = 3 \frac{N}{mm}$, $c_2 = 6 \frac{N}{mm}$ wypadkowa zastępcza sztywność c wynosi $2 \frac{N}{mm}$?

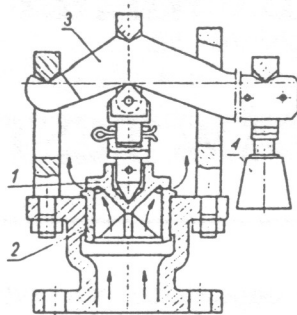
3. Który z rysunków odpowiada przekrojowi zaznaczonemu na rzutach bryły geometrycznej?
 a) Rys.1,   b) Rys.2,   c) Rys.3,   d) Rys.4.

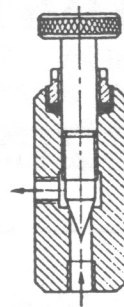
4. Płytki wzorcowe służą do bezpośrednich pomiarów:
 a) długości,   b) chropowatości,   c) liniowości,   d) rozszerzalności cieplnej.

5. Na którym rysunku zaznaczono zawór bezpieczeństwa?

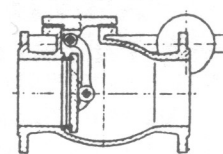
- a) Na rys.1,
- b) Na rys.2,
- c) Na rys.3,
- d) Na żadnym.

RYS.1

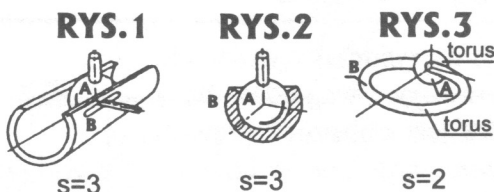

RYS.2

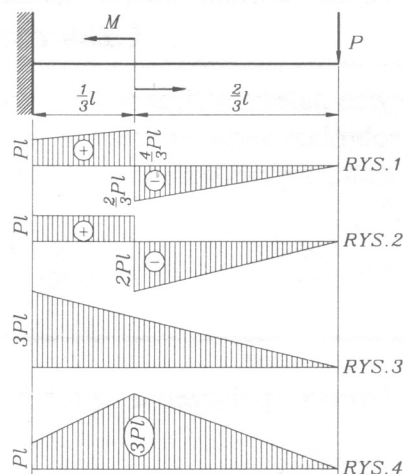
RYS.3

6. Dla których układów kinematycznych przedstawionych na rysunkach podano prawidłową liczbę stopni swobody elementu A względem B?

- a) na rys.1,
- b) na rys.2,
- c) na rys.3,
- d) na wszystkich rysunkach.

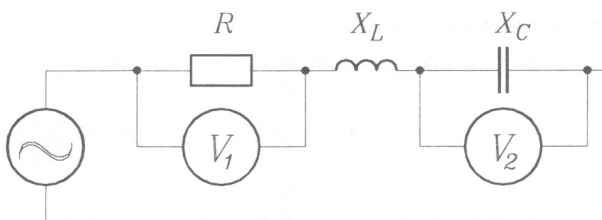
7. Wykres momentów gnących dla belki przedstawionej poniżej wykonano na:
a) rys.1, b) rys.2, c) rys.3, d) rys.4.

8. Ile wynosi wskazanie woltomierza V_2 (woltomierze V_1, V_2 wskazują wartości skuteczne mierzonych napięć)?

Dane: $u(t) = 50\sqrt{2} \sin \omega t$, $U_{V1} = 50$ V, $u(t)$
 $R = 5 \Omega$, $X_L = 10 \Omega$.

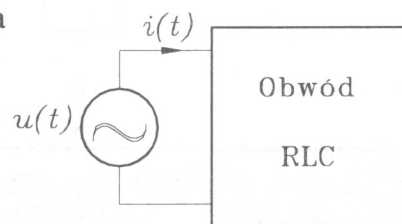
- a) 50 V,
- b) 100 V,
- c) 0 V,
- d) $50\sqrt{2}$.

9. Moc bierna wydawana przez źródło napięcia $u(t)$ (pobrana przez obwód RLC) posiada własność:

- a) jest dodatnia,
- b) jest ujemna,
- c) jest równa zero.

$$u(t) = 100 \sin\left(\omega t + \frac{\pi}{4}\right) \text{ V} \quad i(t) = 5\sqrt{2} \sin\left(\omega t + \frac{\pi}{3}\right) \text{ A}$$

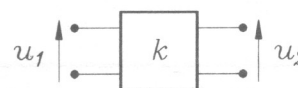
10. Zmierzona prędkość obrotowa silnika asynchronicznego załączonego do sieci napięcia przemiennego o częstotliwości $f = 50$ Hz wynosi 950 obr/min. Ile par biegunów ma ten silnik?

- a) 1,
- b) 2,
- c) 3,
- d) 4.

11. Wzmocnienie napięciowe układu $k = \frac{u_2}{u_1}$ jest równe 40dB.

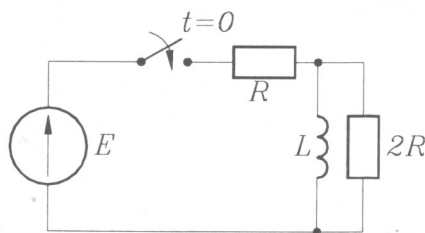
Ile wynosi wartość napięcia wyjściowego u_2 , jeśli $u_1 = 0,1$ V?

- a) 5 V,
- b) 40 V,
- c) 20 V,
- d) 10 V.

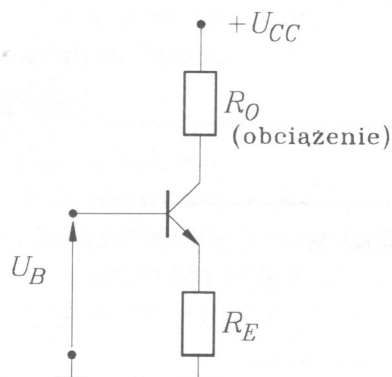
12. Ile wynosi stosunek wartości prądu płynącego ze źródła napięcia E w chwili początkowej ($t = 0^+$, tuż po zamknięciu wyłącznika) do wartości tego prądu w stanie ustalonym ($t \rightarrow \infty$)?

- a) 2,   b) $\frac{1}{3}$,   c) 3,   d) $\frac{1}{2}$.

13. Jakie warunki powinno spełniać stałe napięcie U_B aby układ pracował jako źródło prądowe?

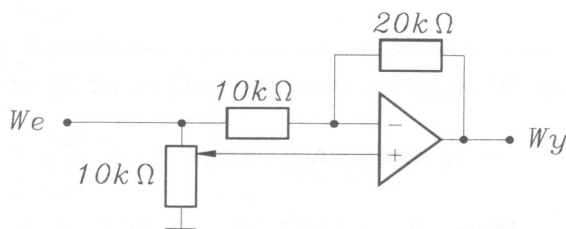
- a) $U_B = U_{BE}$,
 b) $U_B < U_{BE}$,
 c) $U_B > U_{BE}$.

14. W powietrzu, w odległości 0,5 m od prostoliniowego bardzo długiego przewodu z prądem stałym zmierzono indukcję magnetyczną o wartości 2 mT. Natężenie prądu w przewodzie jest równe: a) 2 kA,   b) 1 kA,   c) 5 kA,   d) 10 kA.

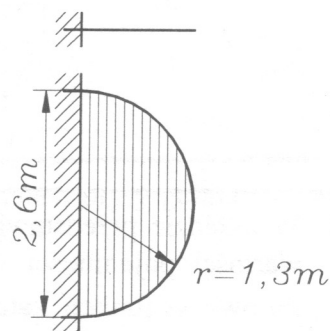
15. Przy możliwych największych zmianach położenia suwaka potencjometru wzmocnienie układu zmienia się w zakresie:

- a) od $0 \frac{V}{V}$ do $+3 \frac{V}{V}$,   b) od $-2 \frac{V}{V}$ do $0 \frac{V}{V}$,
 c) od $+1 \frac{V}{V}$ do $-2 \frac{V}{V}$,   d) od $-1 \frac{V}{V}$ do $+2 \frac{V}{V}$.

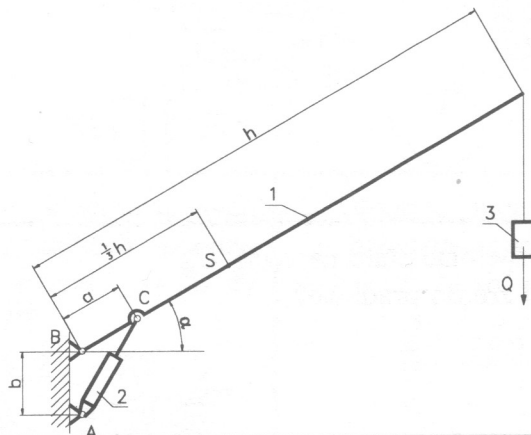
16. Balkon w kształcie półkola jest podparty wygiętym dźwigarem dwuteowym, którego końce są zamurowane (rys.obok). Obciążenie powierzchni balkonu wraz z ciężarem podłogi wynosi 7000 N/m^2 , ciężar dźwigara z połączeniami wynosi 800 N/m .

Ile musi wynosić wskaźnik wytrzymałości przekroju jeżeli dopuszczalne naprężenia zginające są $\sigma_{dop} = 120 \text{ MPa}$?
 Wynik podaj w cm^3 .

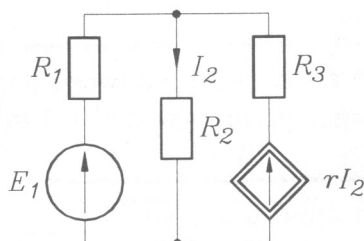
17. Obliczyć najkrótszą drogę hamowania roweru jadącego z prędkością $v = 36 \text{ km/godz}$. Rozstaw kół roweru jest równy $d = 1 \text{ m}$; środek masy kolarza i roweru leży w połowie rozstawu d na wysokości $h = 1 \text{ m}$. Współczynnik tarcia między oponami i nawierzchnią jezdni, przy którym koła tracą przyczepność, jest równy $\mu = 0,7$.
UWAGA Przy gwałtownym hamowaniu przednim hamulcem rower może się wywrócić (kolarz przeleci nad kierownicą).

18. Na rysunku jest przedstawione ramię dźwigu (1), napędzane siłownikiem hydraulicznym (2). Ramię jest obciążone siłą $Q = 5 \text{ kN}$. Środek masy ramienia (punkt S) leży w odległości $1/3 h$ od punktu B. Oblicz siłę P (w kN) rozwijaną przez siłownik, niezbędną do zrównoważenia dźwigu. Obliczenia wykonaj dla danych: masa ramienia $m = 1000 \text{ kg}$, długość ramienia $h = 8 \text{ m}$, długość odcinka BC - $a = 1 \text{ m}$, długość odcinka AB - $b = 1 \text{ m}$, kąt pochylecia ramienia dźwigu $\alpha = 30^\circ$.

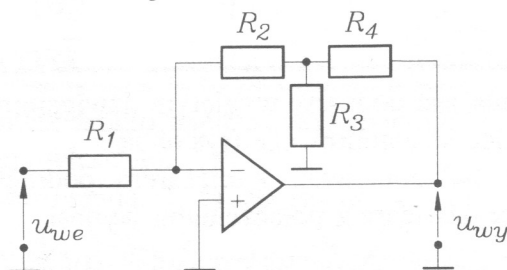
19. Jakiej wartości współczynnika r źródła napięciowego sterowanego napięciem nie należy przyjmować w obwodzie przedstawionym na rys.?

Dane: $R_1 = 10 \Omega$, $R_2 = 20 \Omega$, $R_3 = 50 \Omega$, $E_1 = 10 \text{ V}$.

20. W układzie przedstawionym na rysunku dobierz wartość rezystancji R_4 dającą wzmocnienie napięciowe układu $k_u = \frac{u_{wy}}{u_{we}} = -100 \frac{\text{V}}{\text{V}}$. Wynik podaj w $\text{M}\Omega$.

Dane: $R_1 = 1 \text{ M}\Omega$, $R_2 = 1 \text{ M}\Omega$, $R_3 = 10 \text{ k}\Omega$.

21. W układzie przedstawionym na rysunku połączono dwa jednakowe kondensatory o stałej wartości pojemności $C = 100 \text{ pF}$ i kondensator obrotowy o pojemności C_x zmiennej liniowo w funkcji kąta obrotu ($0 \div \pi$) w zakresie od 0 do 400 pF. Do układu dołączono napięcie stałe $U = 180 \text{ V}$. Ile wynosi stosunek największej do najmniejszej wartości napięcia na okładkach kondensatora C_x przy zmianie kąta obrotu od $0 \div \pi$?

